

SZAKTANÁCSADÓI ATTITÚD

Bajzák M. Eszter Nővér intézményvezető előadása

Elhangzott a Szaktanácsadói konferencián- 2015. január 28-án

„A valóban hívő ember számára minden szent, amit Isten alkotott, a mégoly világinak tetsző dolgok is.” (Kolping)

Ez az idézet rávilágít arra, mekkora jelentősége van annak, hogy egy szakmai, jelen esetben szaktanácsadói konferencián – ami teljesen „világi” esemény – arról is ejtsünk szót, mennyire fontos, hogy eredményes és hatékony szakmai tevékenységünk alapja a keresztény szellemiség legyen, amely meghatározza, áthatja és irányítja nemcsak a személyes életünket, hanem egész habitusunkat, elveinket és szakmai munkánkat is.

A világegyház összes gondját-baját hordozó Ferenci pápát nem a problémák és a megoldandó feladatok kötik le elsősorban, hanem leginkább a „szív reformja” foglalkoztatja, hiszen nem a fejben, hanem a szívben hozzuk meg a döntéseinket.

Az Iskolanővérek Rendje – amelynek tagja vagyok – szabályában meghatározza, mit vár el a pedagógusoktól: „a nevelés azt jelenti, hogy az embereket – mint Isten teremtményeit és képmásait – teljes kibontakozásukban segítjük, és képessé tesszük arra, hogy latba vessék adottságaikat a föld emberhez méltóvá alakításában.” Jelen esetben a szaktanácsadó és a meglátogatott pedagógus relációjára értelmezem az idézetet: szaktanácsadóként segítjük a pedagógust személyes szakmai fejlődésében és képességei, adottságai hatékony kibontakoztatásában.

Bízom benne, hogy minden katolikus közoktatási intézmény pedagógusa – a szakmai munka lelkiismeretes elvégzése mellett – küldetésének „lelki” célját is szem előtt tartja, amelynek teljesítése érdekében arra is törekszik, hogy megfelelő hittani jártassággal is rendelkezzen (ha nem így lenne, akkor azt feltétlenül pótolni kell!). Abban is bízom, hogy minden kolléga megfelelő segítséget kap intézményében ahhoz, hogy hite elmélyüljön, tudatos legyen, és valóban érett, nagykorú keresztényként forduljon tanítványai, kollégái és a szülők felé. Fontosnak látom, hogy a szaktanácsadói folyamat során a szaktanácsadó segítő és támogató szándéka e téren is világossá váljon a pedagógus előtt. Ezt nem feltétlenül szavakkal, jámbor gondolatokkal kell kifejezni! A szaktanácsadó habitusa, metakommunikációja egyértelműen kell, hogy közvetítse ezt az attitűdöt.

Kedves szaktanácsadó kollégáimnak megfontolásra ajánlok néhány szempontot, amelyek figyelembevételét a szaktanácsadói munka során fontosnak tartom, úgy is mondhatnám, hogy összeállítottam egy szaktanácsadói „lelki tükröt”, nem a teljesség igényével, inkább gondolatokat, ötleteket adva, amelyeket ki-ki tovább bővíthet, kiegészíthet, egyéniségéhez és alkatahoz igazíthat.

A katolikus intézmény pedagógusától/szaktanácsadójától joggal elvárható az alapos szakmai felkészültség mellett, hogy hiteles személyiség, elkötelezett keresztény legyen. Személyiségünk hitelességét időről időre ajánlatos az alábbi néhány szempont szerint felülvizsgálni:

- Széles látókörű, szakmailag alaposan felkészült, a világban biztos alapokon tájékozódó ember vagyok?
- Objektív és reális, ugyanakkor a szíve és lelkiismerete intó hangjaira is hallgató ember vagyok?
- Képes vagyok az együttműködésre, akkor is, ha ez többlet energiát kíván tőlem?
- Türelmes, toleráns, ugyanakkor igényes és ténylegesen segítő szakember igyekszem lenni?
- Mentés vagyok az előítéletektől és az ítélkezéstől, legalább erősen törekszem rá?
- Tudatosan, rokonszenvesen (szívesen mondanám: példamutatóan) élem hitemet – nem szavakkal, hanem egész magatartásommal, hozzáállásommal?
- Gondot fordítok kommunikációs készségem fejlesztésére, a távolságtartó, tényeken alapuló, mégis nyitott és emberséges kommunikációra?
- Van egy csipetnyi humorérzésem (ha nincs, törekednem kell rá), hiszen a humor feloldja a feszültségeket, nyíltabbá és befogadóvá teszi a személyiséget?
- Képes vagyok a konfliktusok, az előítéletek kezelésére, a sebek, fájdalmak enyhítésére, amikkel találkozhatok a szaktanácsadói tevékenységem során?
- Tapintatos vagyok: gyógyítom, és nem bagatellizálom a föltárt/felismert problémákat, lelki sebeket; ezzel segíthetek a kollégáknak abban, hogy önismeretük fejlődjön, hogy szembe tudjanak nézni saját adottságaikkal, hibáikkal, nehézségeikkel és ezek miatt ne érezzék magukat kiszolgáltatottnak, megbélyegzettnek?
- Biztatom a kollégákat új megoldások keresésére, új módszerek alkalmazására? (A felsorolást lehet folytatni, kiegészíteni.)

A szaktanácsadó nem minősít – ez kétségtelenül könnyebbé teszi a munkáját. De mindig szem előtt kell tartania, hogy feladata nagyon fontos: tanácsaival, segítő munkájával, nemcsak a pedagógusok szakmai fejlődését támogatja, hanem iránymutatásával, a jó gyakorlat megerősítésével a minősítésre készíti fel a pedagógusokat.

Popper Péter gondolataival zárom a szaktanácsadói képzést megnyitó előadásomat:

„Minden út – jó út, ami elvezet valahová. A hegycsúcsra sokféle út vezet. Vannak meredekebbek és kényelmesebbek. S a táj is különböző, ami a szemedbe tűnik, de azért ugyanazt a helyet látod különböző oldalairól. Ezért hát légy türelmes magaddal szemben. Találd meg a neked legmegfelelőbb utat. De légy türelmes másokkal szemben is, akik más ösvényt választottak. Se a te utad, se a másoké nem az egyedül üdvözítő út. Aki felfelé kapaszkodik, sokszor meghorzsolja magát, időnként elesik. Fel kell állni, ne maradj fekvő. Amíg úton vagy, nincs veled semmi baj. A belső halál akkor kezdődik, amikor véglegesen letáboroztál a helyoldalon.”

Kedves szaktanácsadó kollégáimnak sok erőt, bölcsességet, nyitottságot és befogadó készséget kívánok felelősségteljes feladatuk végzéséhez. Isten áldása legyen munkájukon!

Attitűd szó jelentéstartalma: magatartás, viselkedés, modor, szellemi beállítottság, hozzáállás, viszonyulás.